

Orsovai Hírlap

TARSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
 Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
 Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
 Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.
 Fél évre: 4 „ | Egyes szám 20 fillér.
 Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
 Nyílttér soronként 30 fillér.

Halottak napján.

A mai nap a halottak napja! Oly jól illik e nap az őszi hangulathoz, mikor minden-minden a mulandóságra emlékeztet. Ugy elnézem azt a hatalmas fát, mely nyáron át viharral, esővel megküzdött, ma ernyedten áll, sárgult leveleit a legkisebb szellő letépi, hullanak csendesén, lassan, s ma-holnap kopár a fa; ágai égnek meredeznek, mint a temetőben a sirok fölött a fakeresztek.

Ilyen egészen az idő vén fája! Róla is peregnék a levelek, folyton peregnék, csak hogy a lefogyadt levél helyén keletkezik egy másik, harmadik, örökön örökké. Egyik generáció hajtja a másikat, mint a Duna vizében a hullám a hullámot. Megy, fut, rohan az emberiség előre, egy ismeretlen cél felé, a tenger felé, a temető felé.

Itt aztán elesendesül minden . . .

De hát ez legyen az ember küzdelmének vége, célja, sorsa? Hát azért volt ezernek és milliónak sorsa nyomor, könny, nélkülözés, megbántás, stb. hogy aztán az örök nirvánába kerüljön? Tehát csak azért voltunk, hogy többé ne legyünk?

Tagadhatatlan, az örök megsemmisülésben van megnyugtató érzés; abba a nem tudatos állapotba kerülni, melyben lényünk a születés előtt volt, nem aggasztó, de megnyugtató érzés. Aludni fogunk, s nem lesznek álmunk!

TÁRCA.

A polgármester.

Vége.

Ámde mikor a kis menyecske látja, hogy kacsingatással és mosolygással nem lehet boldogulni, sirással próbálja. Törülgeti a szemét, egy-egy könyesebb végigpereg az arcán, keble hullámzik s egyszerre kitör belőle a keserves zokogás.

Az öreg polgármester nyugtalan, izgatott nagy börszéken s megint rakogatja a ceruzákat egyik oldalról a másikra. Nagyon meghatotta az asszonyka sirása; de mit csináljon avval a haszontalan emberrel? Azt még sem lehet iktatóvá kinevezni.

Szeretné valahogy kiméletesen adni azt tudtára a szegény zokogó teremtsnek.

— Látja, én igazán javát akarnám . . . ha lehetne . . . de a férje . . .

Most még jobban rákezdte az asszonyka a sirást. Az öreg úr oda ment hozzá s leült melléje a másik székre:

— Látja, édes nagysád . . . No de ne sirjon hát, kérem . . .

Még a kezét is megfogta az asszonykanak. Csupa atyáskodó jóságból. Mind a két kezét.

E pillanatban megnyílt az ajtó s

De ezzel a némi megnyugtató érzéssel a kutató elme nem tud kibékülni. Ennél a felfogásnál hiányzik az etikai alap. Ha ez így volna, úgy „sorsunk és e föld Isten ellen zúgolódni költ!

Keresnünk kell egy jobb megoldást. És szemünk akaratlan ismét a hervadó természetire irányul.

Minden haldoklik!

Haldoklik?

Dehogy! Csak pihenni készül. A tavasz, a déli szelek, életre fakasztó ereje pár hónap múlva ismét fölébreszti az alvó természetet, új életre derül minden, minden . . .

Higgyünk mi is egy új tavaszban, egy szebb hazában, ahol diadalmaskodik az erény, az igazság, ahol nincs tél, nincsen féltés . . . ahol az édes boldogság honol örökön örökké . . .

Ma halottak napja van. Menjünk ki a temetőbe, gyűjtsük meg a megemlékezés mécsseit, díszítsük föl a kegyelet virágaival a sirokat! S abban a temetőben ne a kimulás, hanem az újrászületés képét lássuk. Az újrászületését, mely bennünket az abszolút igazság, az abszolút erény és boldogság hazájába vezet, ahol ismét látni fogják egymást azok, akik a földön egymást szerették . . .

Reméljük egy jobb hazát!

Nemzeti kereskedelem.

A mi számottevő kereskedelmünk van, az könnyen megszámlálható. Kevés

bejött egy irtók nagy csomó aktával a hóna alatt.

A polgármester úr megriadt. Ugy vette észre, hogy kissé messzebb ment az atyás gyöngédségben, mint kellett volna s könnyen félremagyarázhatják. Nem esoda, ha kissé ingerülten fordult az alkalmatlan időben jött emberhez:

Maga az Bacsó? Mit akar?

Az irtók, ki máskor igen alázatos, sunyi ember volt, most szemtelen tekintettel méregette az öreg polgármestert, mintha azt akarná neki mondani:

— No te vén búnoos, rajta kaptalak ugy-e?

S a nagyságos polgármester úr nem mer egyenesen a szemébe nézni, hanem csak a ceruzákkal motoszkál az íróasztalán, a hová visszament.

— Aláírnivalót hoztam, — mondta Bacsó János dacosan

— Jó, tegye le, — utasította a polgármester úr.

Bacsó János letette az íróasztalra az egész csomót s eltávozott; de még egyszer visszapillantott az ajtóból s bizonyos vastag szemöldöke fenyegetően mozgott.

Mikor elment az irtók, a kis menyecske akkor lett még csak igazán vigasztalhatlan. Kétségbeesetten tördelte a kezét. Oh istenem, ha ő ezt gondolta

nagykereskedő kezében összpontosul, a kik brünni, bécsi, prágai stb. külföldi árukat mint közvetítők forgatnak, honi termékeknek tervszerű értékesítésével azonban nem foglalkoznak. A többi részint középkereskedő, részben jelentéktelen közvetítők, a kik ideig-óráig tengődnek. Ha a nemzeti termelésnek értékesítő tényezőit keressük, azt inkább a tőkeszegény közép- és kiskereskedők között lehetjük föl, míg a nemzeti föladatból aránylag legkevesebbet visel vállán a nagytőke. Anglia, Németország és Franciaország előkelő nagykereskedői nemzeti politikusok, a kik lángoló hazafisággal szívükben, számítógéppel és nagy látókörrrel fölruházva keresik nemzetük temelése számára a biztos talajt, a világ legrejtettebb piacát, ahol a termelés fölöslegét elhelyezhetik.

Nem a nemzetiszínű pántlikák, nem a hazai nyelven írott üzleti levelek és könyvelések teszik nemzetivé a kereskedelmet. Ezek csak külsőségek, melyeket jogunk van követelni a kereskedőktől, ha egyénileg magyarnak tartja magát.

Egyebekben pedig nincsen meg a nemzeti vonás ténykedésükben és hiányzik bennük a nemzeti génusz-adta az az elszántság, mely egy pusztuló iparosostálynak segítségére sietne és megakadályozná nemcsak a tömeges kivándorlást, hanem friss, lüktető vért eresztene a lankadó, kiapadó erekbe.

Téves fölforgás a kereskedelmet hasznos nemzetgazdasági tényezőnek

volna! Hogy még ilyen tiszteletreméltó öreg ur is, mint ő nagysága! Jaj, ha ezt megtudja az ura!

A polgármester úr dadogott. Mind-egyre jobban megzavarodott:

— De kérem . . . tulajdonkép . . .

Igazán nem tudja, hogy mit vétett, de látja, hogy a látszat ellene van. Csak ezt az asszonyt tudná már lecsüdesíteni, hogy ne jajveszékelné itt. Még bizony kihallják. Mit fognak gondolni?

De az asszonyt nem lehet csüdesíteni. A hamis kis menyecske észrevette már a polgármester úr ijedelmét s azon a nyert résen át folytatja az ostromot. Ne tessék hozzá közeledni egy lépést se, mert leugrik az emeletről. Ő becsületes asszony. Ő mindent el fog mondani a férjének.

Igérne már szegény öreg ur szorultságában mindent, de a hamis kis boszorkány nem éri be kevesebbel, mint az iktatói hivattal. Azt tessék megígérni férjének.

A polgármester úr homlokát törülgeti: — Jó, jó, hát isten neki, nem bánom, csak aztán megtudjon felelni a hivatalának Szántay úr.

— Meg, meg, — ígérte a kis menyecske s a legbájosabb mosollyal és pukkedlival távozott.

Az öreg polgármester megkönnyeb-

tekinteni, ha a forgatott tökéérték nem a hazai termelésnek számadatait jelenti. Mi haszna az országnak abból, hogy néhány milliomos kereskedőnek évi jövedelme horribilis, sokat költenek el abból talán itthon és mondjuk, sok adót is fizetnek az állampénztárba — de a jövedelem osztrák iparcikknek a hazaiak rovására való elhelyezéseért folyt a zsebükbe. Nem hasznot, hanem érzékeny károsodást jelent az eféle forgalom az országra nézve, mert a bruttó-jövedelemnek legalább ötven százaléka az az összeg, a mit a hazai munkáskezekről ilyen úton elvontak és ellenségeinknek juttattak.

Ha nemzeti kereskedelemről szó lehetne, úgy az, mint a pókháló terjeszténéki az országnak minden helyecskéjére a hol valamit olvast produkálnak, a mi a helyi szükségleten fölüli mennyiségben készül. Legtávolabb áll kereskedőinktől a sovinizmus, az az egyetlen alap, mely nélkül nemzeti kereskedelem el sem képzelhető.

A kereskedői sovinizmus abban rejlik: minden alkalmat kihasználni a magyar ipar termékeinek elsősorban való értékesítésére, fáradozással kutatni az ipari termelésnek hazai forrásait, gyűjtésre alakuló vállalatoknak szervezése, mellesleg kioktatni a magyar iparost a társadalom fokozottabb igényeinek kielégítése céljából és ismertetni kell kész minták alapján a külföldi iparnak kelendő cikkeit az iparossal, hogy ez versenyképessé legyen és a finomabb izlést is kielégíteni rátermett legyen. Ezt a munkát csak az erős nemzeti sovinizmustól áthatott kereskedő, illetve a szóvalodi értelmében a nemzeti kereskedelem van hivatva megmondani. A mig ilyen értelemben átalakulni és kifejlődni kereskedőink nem hajlandók, csak a külföld bizományosai maradnak. A kereskedői sovinizmusra eklatáns példa a francia gyapjukivitelünk Franciaországba, Tisza Kálmán a juliusi forradalom emlékére tartott párizsi kiállításról a hivatalos Magyarországot lefuvatta. A válasz reá az volt, hogy francia kereskedő magyar gyapjút többé nem vásárolt. — Ez a kereskedői sovinizmus,

bülve dőlt hátra nagy borszékén. Hja bizony lehet az ember olyan ártatlan, mint a ma született bárány, azért még sem szeretné, hogy valami pletyka, valami botrány kerekedjék. Az emberek rosszak, hamar elhisznek akármit.

Kissé nyomta ugyan a lelkét, hogy ilyen haszontalan frátert besegít olyan hivatalba, ahová rendes ember kellene; de nem tehet másképp.

Most már közelebb húzta borszékét az íróasztalhoz s hozzá akart látni az aktákhoz. De előbb mégis csönget a hajdunak:

- Van még kint valaki?
- Igenis, Bacsó ur van kint.
- Hát miért nem jön be? — szölt ő nagysága megütődve.

A hajdu kiment, Bacsó János bejött. Mindjárt azzal kezdte, hogy nem bátorkodott előbb, mert nem tudta, hogy nem lesz-e alkalmatlan.

A polgármester boszankodva szakítottotta félbe:

- Jó, jó, hát mit akar?
- Bacsó ur előállt vele. Azért a megüresedett iktatói állásért bátorkodik folyamodni . . .

— Már maga is? — morgott az öreg polgármester.

De nem merete neki azt mondani, a mit szeretett volna: hát minden haszontalan ember iktató akarna már lenni?

mely virágzó juhtenyésztésünkre majdnem halálos csapást mért válaszul. Lássuk a magyar kereskedő sovinizmusának rugóit. Ime: női textilárakban nagyhírű egyik gyárunk árú finom izléssel kiállított cikkek, van keletjük bőven, de a nyersanyagot nem itthon szerzik be, mert üzleti mérlegükben ez évente néhány száz forint mínusz jelentene a százszázalékos rugó számlában és nyereségben. Ők inkább elvonják tehát az ezreket a hazai ipartól, semhogy pár száz firt.-ot áldozni a haszonból elég sovénnek és nagylelkűnek volnának.

Hazánkban mindenki a maga javára dolgozik, régi sablonok és még régiebb átörökölt ügynökök segítségével. A boltajton túl a jövendőbe és a nemzet egészére már nem lát kereskedelmünk. És ha kérdelem, miért? A megszokott kényelemszeretet, az egy pro mille több haszon, meg a toladó bécsi ügynökök állanak válaszul. Mennyire külsőleg magyar a kereskedelmünk, szolgáljon arra egy eklatáns másik példa. A kereskedelmi iskolai tanároknak mult pünkösdi kongresszusa Székesfehérvár városában folyt le. Emlékezetes napok; a magyar vendégszeretet fényes megnyilatkozásainak kiapadhatlan forrásai nyitak meg a vendégek számára a kereskedők részéről. Magyarok szívükben és érzésükben a kereskedők és azt hittem, nemzeti kereskedelmet találok ott. A mit tapasztaltam, fájdalommal töltötte be lelkemet és a kongresszus tiszteletbeli elnöke, Zichy Jenő gróf jelenlétében jeleztem is azt a gyűlésen felszólalásomban, t. i., hogy Székesfehérvár kereskedelmi szempontból közelebb áll Bécshez, mint a fővároshoz. A kirakatokban sebtében ezeket olvastam: „angol divat, Echter Wiener Feigenkaffee, Echte Triester Peitschenstiele, Hardtmuth Bleistifte, Kun Schreibfedern, Feinste Zahnbürste der Welt, Hutfabrik N. Wien, Apollo Kerzen, Rumburger Leinwand, Schroll Schiffon, Teschner Bjaugeschier“ és így tovább.

Este fényes diszvacsorát rendeztek a vendég keresk. isk. tanároknak, keztyűt kellett vásárolnom. Sorra jártam a boltokat, de elég volt a küszöbről

Csak annyit mond ő nagysága kedvetlenül:

— Hát tessék beadni a folyamodását. Az irnok szemtelenül vigyorogva felelt:

— Még nem irtam meg, kérem alásan. Csak épen most jutott eszembe, milyen jó lenne nekem az a hivatal, az imént mikor itt jártam.

Az öreg polgármester látja, hogy mire céloz ez a bitang, de nem szól. Ha szól, hát még rosszabb lesz. Csak hallgat és elfordítja a fejét, mig Bacsó János büszkén fölemelt fejjel áll előtte.

No most a markában tartja a szerencsésjét, gondolja magában nem fogja kiereszteni

— Remélem, hogy nagyságod nem tagadja meg tőlem kegyes pártfogását. Gondoltam, hogy ha szükséges, talán szólhatnék a nagyságos asszonynak is . . .

— A feleségemnek? Mi jut eszébe?
— Csak úgy gondoltam, kérem alásan, ha szükséges volna — billegette magát Bacsó ur.

A polgármester bosszusan rágesálta bajuszát. Tudja, hogy ez a vakmerő gazember képes lenne rá. S ő nagysága ismeri a feleségét. No hiszen, ha az valamit hallana! Csak mákszemnyit is hallana!

Nagyokat lélegzik a szegény megszorult öreg ur. Jaj micsoda galibába keveredett.

beszólni: van-e pécsi keztyűjök? Nincsen, de van kitűnő bécsi, volt a válasza. És miután nem akadtam magyar keztyűre, németet meg kezem el nem tűr, keztyűtelenül töltöttem a vig napokat. Ez a magyar nemzeti kereskedelem sovinizmusa?

A fehérvári felső keresk. iskola ekkor jubilált, 30 éves működését ünnepeltük és valószínűleg átalakító nagy munkát, nemzeti föladatot oldott meg ennyi idő alatt? Azt a nemzeti munkálkodást, a mit 30 évnek munkásságából látni kell, a kirakatok árú nem igazolták. Székesfehérvár kereskedelme sem más, mint a bécsinek egyik, talán önkéntelen exozitúrája. Ha csak nyelvében, érzületében tartotta meg nemzeti vonását az iskolából kikerült ifjuság, de a nemzeti kereskedelem érdekében annyit sem teljesített, amennyit ma már az újavásártéri handlé is Budapesten megtenni kénytelen, t. i.: a miből van bőven az országban az közkeletű, nagyforgalmú iparcikkünk (füge kávé, ostonnyél, író toll, papiros, ruggyantaárú, cukor stb.) kötelességének tartsa ezeket elsősorban raktáron tartani és ilyen ősi, magyar városban a vevőknek fölkinálni. A mely városban olyan hamisítatlan magyar őserő lüktet, mint Fehérvárott, könnyű a magyar termékeknek piacot teremteni és szélnek kergetni a toladó bécsi árút. Ha a tisztelünk kitérő nemzeti színű zászlóerdő nem figyelmeztetett volna, könnyen Bécsben képzelhettem volna magamat a kirakatok láttára. A nemzeti kereskedelem érdekét sem iskolája, sem kereskedő-világa nem szolgálja.

A fővárosban légett a Párisi árúház, temérdek kárt vallott ezáltal az osztrák ipar, mert a mi odaégett, abból vajmi kevés hányad volt a magyar iparcikk. A kárvallott cég egyik tagja mindjárt nyitott másik árúházakat, idegen hangzású cégtábláját „Magyar árúház“ címmel cserélve föl, a mely cím van hivatva az Andrássy-úton és a Kerepesi-úton járó-kelőköt csalogatni. Talán magyar cikkeket árusítanak a magyar árúházban? Dehogy, vakulj magyar, elég a cégér, a bort ne kutasd,

De már nem tehetni mást, nyájasan kell beszélni evvel a Bacsóval.

— Látja, édes barátom, azt az iktatói állást nem lehet. Az már el van ígérve. De majd máskor, ha ismét lesz valami üresedés.

Bacsó János nem ragaszkodik épen ahhoz az iktató álláshoz. Ő nem bánja, ha más állás is. Itt van például az árvaszéki ülnökség, az még inkább neki való volna.

A polgármester elmálult ezen a szemtelenségen. Árvaszéki ülnök? Hát még mi?

De mérsékelte magát s szeliden szóló: — Hiszen az nem üresedett meg, édes barátom.

— Az öreg Kertész nyugalomba mehetne, vélte Bacsó ur; — nagyságodnak csak egy szót kell szólni.

— De kérem, hiszen az akkor sem tőlem függ, ha Kertész Bálint elmenne. Azt a hivatalt választás utján töltik be.

Bacsó ur mosolygott:

— Tudom, nagyon jól tudom, de ha nagyságod beszél a főbb bizottsági tagokkal, hát nem választanak mást, mint a kit nagyságod akar.

Az öreg polgármester egy darabig még tusakodik, aztán látja, hogy kénytelen megadni magát.

— Hát meglesz — nyögött keservesen,

csak fizess. Ime a magyar társadalom hazafizásából megélni óhajtó üzletekben is oly külföldi árúkkal árasztják el az országot, melyek itthon is kiváló minőségben készülnek.

Ez nem nemzeti kereskedelem és mondhatom, ha a fűszeresek és bazárok továbbra is folytatják romboló munkájukat, ma-holnap nem lesz, hogy kit boldogítsanak szedett-vedett árúikkal. Legyen bazár, legyen minél több, de a magyar termelés cikkeit árusítsák bennük, és csak olyan külföldit, a mit itthon nem állítunk elő.

Itt újból kell kezdeni az alapvetést, az iskolát és a kereskedelmet is közelebb kell vinni a nemzet erőforrásaihoz. Felső kereskedelmi iskolánkat a kormány azért állította föl olyan nagy számban, hogy kereskedelmünket abiturientiáink magyarrá és nemzetivé, vagyis a honi termelés szolgálatába állítsák tegyék. Nem az volt célja a fölös iskolák létesítésének, hogy nemzetiszinivé vagy ilyen zománcot fedt té vállalják az idegen ke kereskedelem hazánkban, hanem, hogy magasabb műveltséggel, messzeható látókörrel fölfegyverkezett, sovén lelkű ifjakat neveljenek.

Kereskedőink pedig egyesült erővel, egy testületben tereltesék meg a szó szorosabb értelmében a nemzetinek mondható kereskedelmet. A legszorosabb kapcsolatot kell megteremteniök az iparos és kereskedő között, illetve e két közgazdasági tényező egységes kooperációja között, mert ha ezt a kapcsolatot nem hozzák létre és továbbra is megmaradnak a külföldi ipar közvetítőinek, elvesztik a jövődőt utódaik számára, a kik szintén kivándorolni kényszerülnek a valaha Kánaánnak ismert, elszegényedett hazából. Egy erős, hazafias társadalom készséggel fogja követni őket törekvésükben, ha a nemzeti missziót hűségesen szolgálni képesek.

A rideg önzés és a számító önérdék is ezt az utat jelöli ki a kereskedelem számára, mert ha néptelenné válik az ország és koldussá válik hazájában a magyar nép, a kereskedő vagy utódja is azzá válik, ha nincsen ki számára kereskedjék. Ne felejtjük el, az anyaföld nem nagyobbodik a lakosság számarányával kell, hogy azok ré-

A tanács tagjai elbámultak, hogy az öreg polgármester két ilyen haszontalan korhelyt ajánl olyan fontos hivatalokra s erőlteti, hogy Kertész Bálint menjen nyugalomba, mikor az még nem akarna. Igazán nem értik. Azt hiszik, hogy ő nagyságának már egy kicsit meghibbant az elméje. Hja persze az öregség. Az idő megörli az embert. Már más polgármesterről kell gondoskodni.

Nem akarnak nagyon ellenkezni az érdemes öreg urral, mert látják, hogy szörnyen makacsul ragaszkodik a pártfogoltjaihoz. Már összekocanásra is került a dolog a tanácsban. Ugy segítnek hát, hogy elhalasztják mind a két állás betöltését. Tetszik tudni, küszöbön van az általános tisztújítás, már csak két hónap, addig elvárható. Akkor majd be lehet tölteni az ő nagysága kívánságát is.

A főispán is helyesli ezt a böles megoldást. Nagyon jó.

Csak hogy a tanács tagjai már tudják s a főispán is tudja, hogy a tisztújításkor az öreg polgármester kibukik. Akkorára már az egész város tele van a hírével, hogy az öreg polgármesternek, fájdalom, meghibbant az elméje s közszajnákozás közt elejtik.

Vértesi Arnold.

szére, a kiknek nem juthat a földből, új kereseti forrást nyissunk. Erőtlen iparosoztatást kell teremteni és a meglévőt minden erőnkkel gyámoltani, termékeit pedig kereskedelmi sovínizmussal, ha kell, a legmesszebb idegenben is piacra juttatni akarata legyen a nemzeti kereskedelemnek.

Csongor György.

HIREK.

A lap kiadóhivatala Handl Józsefné nyomdájában van, miért is mind az előfizetési pénzek, mind a lap megrendelésére s expedálására vonatkozó jelentkezések és felszólamlások, valamint a hirdetések oda intézendők.

Előfizetési ár:

egy teljes évre . . . . . 8 K.

fél évre . . . . . 4 K.

negyed évre . . . . . 2 K.

Kérjük a t. közönséget, hogy lapunkat erkölcsileg és anyagilag támogatni sziveskedjék.

Emlékezzünk!

Nov. 1-je van, A legtöbb embernek egy irány felé vezet az útja, virágokkal, koszorúkkal terhelten, ki a csendes temetőbe, a holtak birodalmába, hogy ott emlékezzék azokra, akik voltak, akik már nincsenek.

E kegyeletos aktusnak az idő is kedvezett, s a temető megélenkült az élőkől. A róm. kath. templomban d. u. 2 órakor vecsernye volt, majd körmenetben kivonultak a temetőbe, ahol Halmay Károly plébános mondott az alkalomnak megfelelő, mély hatású beszédet.

Nov. 2-án d. e. 9 órakor gyász istentisztelet volt a holtakért, melyen az iskolák római kath. ifjusága is résztvett.

Vásárhelyi Pál szobra. Említettük lapunk múlt számában, hogy Vásárhelyi Pál mémők szobrát, akitől a Duna és Tisza szabályozásának első alapvető munkálatai származnak, Szegeden leleplezték. A szépen lefolyt ünnepségen az orsovi Magyar Királyi Aldunai Hajózási Hatóság is képviselve volt és pedig Tompa Károly hajózási felügyelő és egy zuhatag kalauz személyében, akik a szoborra a nevezett hatóság nevében egy díszes koszorút is helyeztek.

Kirakatok előtt. Nem sok boltkirakatunk van Orsován, de a meglévők is szomorúságot okoznak a magyar szíveknek. Hiába minden beszéd, agitálás, kereskedőink nem akarják megérteni az új idők intő szövegét, s ma is nyakrafőre hozzák be az osztrák árut. Tessék csak megállani egy kirakat előtt, s bizony ott meggyőződést fognak szerezni szavaink igazságáról. Csupa idegen árú! Hiszen nem mondjuk mi, hogy hermetikusan zárkozzunk el a külföld áruitól; ez lehetetlen, de a miből hazánkban is gyártanak jót, izléseset, az ily áruknál mellőzzük az idegent. Különben mai egyik cikkünk éppen arról szól, hogy mit tehetnek kereskedőink a magyar ipar érdekében. Ajánljuk megszívlelésre.

Öngyilkos uri leány. Mezihradszky Margitot, egy biharmegyei gazdag földbirtokos leányát eljegyezte egy budapesti

fiatal ember. A legutóbbi időben a vőlegény mind ritkábban írt. A leány nyugtalankodott és tegnap felrándult Budapestre, hogy vőlegényét meglátogassa. Elment a lakására, ahol egy nő nyitott ajtót. A lány megmondotta, hogy kit keres és a nő erre így szólt:

— Az a férjem

Mezihradszky Margit szó nélkül távozott és hazautazott Nagyváradra, ahol ma forgó pisztollyal agyonlőtte magát.

Igy olvassuk e hirt egy lapban, de mi nem tudunk szó nélkül tovább haladni, s részvétet érzünk egy szerencsétlen fiatal teremtés sorsa fölött. Mennyi ma a léha ember! Játszanak a szavakkal, játszanak egy fiatal teremtés tapasztalatlan szívével, martalékukká teszik, nem gondolják meg, hogy egy világot döntenek romba, egy újból soha föl nem építhető világot. Léhaság, mikor fog kivesszni a te néped!

Az első hó. Október ez idén nagyon rosszul viselte magát; nemcsak loccsos volt, hanem — szinte resteljük róla megírni — még az első havat is meghozta, és pedig 27-én. Természetesen, a hónap nem volt maradása a földön, azonnal pocsékká lett, de a hegyek tetején bizony megmaradt, s élénk ellentétben állott a még le nem hullott zöld lombokkal. Ez a hólepel sem bírt az állandóság jellegével, másnapra ez is eltűnt, de a reggelenként jelentkező esőszerű légáramlás erősen figyelmeztet, hogy a tél a küszöbön.

Hány éves feleséget válasszon a férfi? Ilyen című hírnök élénk visszhangra talált a hölgyek körében, s nemcsak szó, de írásbeli interpellációkban is volt része a szerkesztőnek. A többi között legérdekesebb a következő levél:

„Tisztelt Szerkesztő Úr!

Olvastam a „Hány éves feleséget válasszon a férfi?“ című hirt, s nyíltan megvallom, hogy azt a szabályt nem írom alá. A regula nagyon önző. Önző pedig főképen azért, mert azon elv jut benne érvényre, hogy mentől idősebb a férfi, annál nagyobb a differencia közte és a felesége között, vagyis más szóval annál fiatalabb feleséget választhat. Nos hát ez nem helyes, mert nem is felel meg a természet törvényeinek. Ugyan édes Szerkesztő úr, nem gondolja, hogy egy 60 éves öreg embernek fiatal, nagyon is fiatal, egy 37 éves menyecske? Én azt találok, hogy igen! (Embere válogatja! Szerk.) A szabály régi-régi idők-ből származhatik, amikor másként élt a fiatalság, s a férfi világ mint most. Napjainkban már 26—30 között blazírt a legtöbb férfi. Persze, mert az ivásban éjjelezésben nem ismer határt, s a feleséget feleslegesnek tartja eleinte s csak aztán szánja rá magát a nősülésre, amikor már nyakig úszik az adóságban, s ki akar mászni a hinárból vagy pedig a mikor ápolónőre van szüksége. Azért a szabály megváltoztatandó a következőképen: 20—30 év közötti férfira vonatkozólag elfogadom a régi szabályt: legyen a nő a férfi évei számának a fele + 7; 30—40 év közöttieknél a 7 helyett 10; a 40—50 év közöttieknél 15; az 50—60 közöttieknél 18 év adandó a férfi évei számának a feléhez. 60-on fenti férfi pedig ne nősüljön.“ Egy hölgy.

Eddig a levél. Nem függesztettünk hozzá kommentárt, mert várjuk előbb a mások véleményét.

Handl József

ORSOVA

könyvnyomda, papir-, író-
és rajzszer kereskedő
ajánlja mindennemű
nyomtatványait és tan-
szerfelszereléseit
legjutányosabb áron.

**Naptárok 1906. évre
nagy választékban
kaphatók.**